

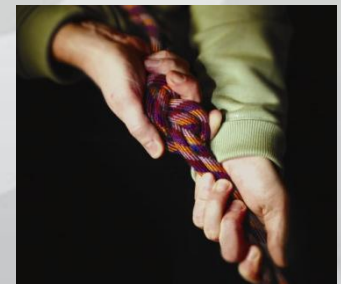
Øvelser

Et virkemiddel innenfor samfunnssikkerhet og beredskap

Tore Drtina, DSB
tore.drtina@dsb.no

DSB's Virksomhetsidé

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skal ha **oversikt** over risiko- og sårbarhet i samfunnet. Vi skal være pådriverer i arbeidet med å **forebygge** ulykker, kriser og andre uønskede hendelser. Vi skal sørge for god **beredskap** og effektiv ulykkes- og krise**håndtering**.

Hvordan øve og hvem øves – DSBs perspektiv

- Fra diskusjonsøvelser via spilløvelser til fullskala
- Fra kommune via fylkesmannen til Regjeringen
- Fra stab til ledelse
- Fra sektor til sektorovergripende flere nivåer
- Simulatorøvelser på vei inn

Vi øver for å teste og vi øver for å lære.

Ingenting her i verden er gratis – ei heller øvelser – det krever:

- Vilje til å delta i planleggingen
- Vilje til å delta under gjennomføringen
- Vilje til å delta i etterarbeidet
- Vilje til å implementere

- Betingelser forankring

Øvelser – et virkemiddel blant flere

- Øvelser - isolert sett – er ingen garanti for suksess
- Nødvendighet av å se sammenhengen mellom planer øvelser og tilsyn
- Dersom øvelsen/tilsynet er eksamen – så er det behov for grundig opplæring – og en og annen tentamen

Hvorfor øve

- Vi øver for å teste og for å lære
- Vi øver planverk
- En plan som ikke jevnlig øves har liten eller ingen verdi
- Planen holder til ditt første møte med krisen
- London 7. Juli 2005 – *en lang rekke øvelser i forkant*
- De som ikke tar denne eksersisen har dårlige odds..

dsb

Direktoratet for
samfunnssikkerhet
og beredskap

Hva skal vi øve?

- Det vi kan eller det vi burde kunne?
- Det som er farlig eller det som ”komfortabelt”
- Etter ”innfallsmetoden” – eller målrettet og veloverveid?
- Skape en kultur – for en prosess over tid..

- ROS vurderinger må gi svar på hvorfor skal vi øve-spørsmålet

Erfaringer

- Hvordan lære av sine feil - Hvordan akseptere at man kan bli bedre?
- Begrepene ”lessons learned vs lessons identified”?
- Hvordan og hvem skal stille krav til implementering?
 - Det skal primært organisasjonen selv !

Hva bør en virksomhet øve på ?

- Dens ansvar for samfunnsviktige funksjoner
 - eksternt
- Dens ansvar livet i egen organisasjon
 - Internt
- Dette vil ROS analyser kunne gi svar på:
 - Hva kan true vår virksomhets kjerneoppgaver ?
 - Hva kan gå galt hos oss?
 - Hvordan skal vi unngå at dette inntreffer
 - Hvordan skal vi unngå at konsekvensene blir utålelige ?
- Enhver virksomhet bør ha en øvingsplan

Hvem bør øves i en virksomhet ?

- Alle nivåer må øve
 - Høvdingene
 - Indianerne
- Det skal være en øvelse ikke en prøvelse

Rammeplanen for sivile nasjonale øvelser (SNØ)

Øvelser som:

- Innbefatter bred departemental deltagelse
- Legger til grunn at ansvarlige aktører velger å delta
- Er i sin natur store og komplekse
- Har et scenario som har en offentlig interesse
- Søker å spre kunnskap på tvers gjennom planleggingsprosessen både på fag og håndtering
- Bringer aktører sammen for å lære og for i fellesskap forbedre håndteringsevnen
- Vektlegger gode og relevante tilbakemeldinger/forbedingspunkter gjennom evalueringen
- NRB koblet

Rammeplanen for sivile nasjonale øvelser (SNØ)

- En plan for hva som på nasjonalt nivå skal øves fra år til annet og som skal fokusere på trusler/sårbarhet
- 2006 - *Status og konsekvens etter et terrorangrep*
- 2007 - *Skred og Tsunami i norsk fjord*
- 2008 - IKT - angrep på vital infrastruktur
- 2009 - *Pandemi – stort og alvorlig utbrudd i Norge(OBTE)*
- 2010 – *Radiologisk ”sak”*
- 2011 – *Øv SKAGEX*
- 2012 – *Storulykke/IKT/Solstorm*
- 2013 – *Barents Rescue 2013*
- Oppdateres årlig

DSBs definerte suksesskriterier ifm krisehåndtering

- Lederrollen
- Ansvar og roller
- Etablert planverk inkl informasjonsstrategi
- Varslingsrutiner
- Omsorg for rammede og berørte
- Samordning og koordinering
- *Evne til improvisasjon og handling under press*

Takk for oppmerksomheten

